

[Henry Christensen.]

her er i færd med at gå gennem lovgivningsapparatet, og som bærer det klangfulde navn af en helhedsløsning, kan vi ikke med vor bedste vilje se er en lovgivning, som folketinget i særlig grad har sat eller kommer til at sætte sit præg på.

Hvad vi bebrejder regeringen, er vel til syvende og sidst ikke, at den forsøger at bruge sit meget strøgne flertal til at gennemføre sin egen politik; det, vi bebrejder den, er vel først og fremmest, at den også bruger dette flertal til i virkeligheden at hindre ordentligt lovgivningsarbejde i folketinget, hindre, at der kan blive en rimelig, omfattende og grundig drøftelse også med repræsentanter for den anden halvdel af Danmarks befolkning og de hundredtusinder af vælgere, der står bag denne anden halvdel af medlemmerne i det høje ting. Det tyder i alt for høj grad i retning af, at regeringen ikke har søgt i denne situation at være hele landets regering.

Forskellen på sidste forår og nu er åbenbar. Sidste forår manglede regeringen et par af sine stemmer her i salen, og det var den omstændighed — og først og fremmest den — der førte til, at der dengang blev forhandlinger mellem folketingets partier. Jeg har forstået på statsministeren og nu også i dag på det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, at man ikke nærede noget ønske om at få, hvad man kaldte disse langstrakte forhandlinger eller de 90 dage én gang til, eller hvad man har sagt.

Nu står der vel ikke nogen steder skrevet, at indgående overordentlige forhandlinger behøvede at være af blot tilnærmelsesvis samme tidslængde. Men folkestyre kan, især hvis man vil forsøge at praktisere et bredt samarbejdende folkestyre, somme tider være en vanskelig og besværlig kunst, og spørgsmålet er i første række, om de øjeblikkelige magthavere vil forsøge den kunst eller de ikke vil.

Nu har man så fået de ærede medlemmer hr. Holger Eriksen og hr. Aage Fogh med ind i den rette fold igen, og det har sammen med andre ting bevirket, at regeringen enten har manglet lysten eller viljen eller evnen eller friheden — eller hvilke andre omstændigheder der har spillet ind — til at gå ind i for folketinget rimelige forhandlinger om tingene. I hvert fald var man i det

udvalg, hvor man drøftede spørgsmålene, meget omhyggelig med at præcisere over for os, at det, vi kunne snakke om, var, hvad man kaldte den principielle holdning, de mest principielle linjer. Jeg tager vist ikke fejl, når jeg hævder, at regeringen under disse forhandlinger ikke på noget tidspunkt anstrengte sig for at yde et effektivt bidrag for at knytte forhandlingstråde til andre grupper her i folketinget. Nogen gennemgang af den meget indgribende lovgivning og dens enkelte bestemmelser blev heller ikke foretaget.

Når man tager i betragtning, hvordan folketinget i heldigvis langt de fleste tilfælde — også når det drejer sig om sager, hvorom der består betydelige principielle uoverensstemmelser os imellem — foretager et indgående arbejde, hvorunder man i fællesskab søger at belyse og gennemgå alle lovforslagenes enkelte bestemmelser og skaffe udtalelser og vurderinger frem, så må man sige, at forhandlingsformen med hensyn til dette store lovkompleks, som man kalder en helhedsløsning, kan stå til skræk og advarsel om, hvordan et ordentligt folkestyre i hvert fald ikke bør bære sig ad.

Et af de spørgsmål, som også det ærede medlem hr. Axel Kristensen berørte, var spørgsmålet om dyrtidsreguleringen. Den ordning, vi har her i Danmark, er jo enestående i Vesteuropa. Vi har ofte forsøgt at få en forhandling om en ændring heri, men man har henvist os til, at pristalsordningen havde sin lovhjemmel i tjenestemandsløven, og det var ikke rimeligt, sagde man til os, at give sig til at gennemføre isolerede ændringer, der kun kunne få virkning for tjenestemændene, og dermed bringe dem i en anden situation end den, der var gældende for det øvrige arbejdsmarked. Det synspunkt accepterede vi, det var der mening i. Når vi så rejste spørgsmålet om dyrtidsreguleringen i almindelighed, fremførte man det næste argument over for os: at det var noget, det frie arbejdsmarked selv afgjorde, det var noget, folketinget ikke kunne blande sig i, det var noget, parterne på arbejdsmarkedet selv bringe enige om. Også det var en argumentation, der talte med vægt, og som vi måtte bøje os for og acceptere, og derfor kunne vi ikke komme længere i behandlingen af det.

Men nu er vi i den situation, at vi netop